

OIV-sajtótájékoztató a világ borpiaci helyzetéről

A Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Szervezet (OIV) főigazgatója, Federico Castellucci október 30-án tartotta a szervezet hagyományos őszi sajtótájékoztatóját, ahol a világ szőlő- és bortertermelésének aktuális tendenciáit, várható kilátásait elemezte. Az általa bemutatott sajtóanyag tanulsága szerint a világ szőlővel beültetett területe 2012-ben az előző évhez képest annak ellenére csökkent, hogy az idén először már nem érezte hatását a szőlőültetvények kivágását ösztönző uniós támogatás - az uniós szőlőterületek a stabilitás helyett mégis csökkenést mutatnak. (A rendszer 175 ezer hektár kivágását támogatta, a tényleges csökkenés 220 ezer ha volt az elmúlt években.) Míg az uniós terület tovább csökkent, az újvilági szőlők területének egy része nőtt (USA, Chile), másutt csökkent (Ausztrália, Dél-Afrika), mivel több ország is jelentős szerkezet-átalakítási programba kezdett, komoly ültetvény-kivágásokkal együtt. Federico Castellucci szerint a jelenleg csökkenést mutató uniós országokban sincs azonban kizárva, hogy tökeerős, határozott piaci elképzelésekkel rendelkező befektetők megjelenésével a tendencia megfordítható, de ezzel együtt nem biztos, hogy a hegyvidéki szőlők területe is újra növekedésnek indul. Elképzelhetőnek tart egy olyan forgatókönyvet, ahol a terület stabilizációjával vagy szerény növekedésével együtt egy-egy országban a szőlőterületek a hegyvidékről „leköltöznek” a síkvidéki területekre.

A megtermelt mennyiség az ideai klimatikus szélsőségek miatt is érdemben csökkent, 1998. óta a legalacsonyabb szintet mutatja, és az elmúlt években stabilizálódni látszó alacsony szinthez képest is jelentős visszaesést mutat (a várható érték 243,5 és 252,9 millió hektoliter közé tehető). Több jelentős bortertermelő ország kimondottan rossz évet zár (Olaszország, Spanyolország, Franciaország, Argentína, Ausztria, Magyarország, Új-Zéland, Bulgária, Németország), míg más országokban emelkedett a mennyiség (USA, Chile, Görögország, Ausztrália) – az EU27 bortertermelése 9%-kal, a világé 6%-kal marad alatta arányait tekintve a 2011-es mennyiségnek. Öt éves trendet vizsgálva megállapítható, hogy 2007. óta Ausztrália, Chile, Dél-Afrika bortertermelése folyamatosan bővült, az EU-n belül Franciaország, Spanyolország, Németország, Portugália, Románia esetében csökkent, Magyarországon valamelyest nőtt a mennyiség.

Örvendetes, hogy a fogyasztás valamelyest tovább nőtt, míg a megtermelt mennyiség az elmúlt három évben visszaesett, méghozzá olyan mértékben, hogy az idén a szükségletek maradéktalan kielégítése érdekében a tartalékokhoz is hozzá kell nyúlni. A gazdasági válság azonban átrendezte a borkereskedelem minőségi térképét – nagyon gyenge csökkenő tendenciát mutat a palackozott borok, nőtt az „*en vrac*” aránya. Európán belül is erősödik az a tendencia, hogy logisztikai szempontból nagyon erős országok – pl. Hollandia – hatalmas mennyiségeket importálnak tartályban, amit *bag-in-box* kiszerelésben exportálnak a környező piacokra, pl. Skandináviába. Ez azt is jelenti, hogy olyan országok is érdemi tényezőként jelennek meg a piacon, akik valójában nem rendelkeznek említésre méltó szőlőterületekkel – mint a már említett Hollandia is. A telepítési jogok esetleges eltörlése vagy csupán az AOC-borok esetében való megtartása minden bizonnyal azt jelentené, hogy a komolyabb telepítési és termelési potenciállal és tartalékokkal rendelkező országok, kihasználva a *bag-in-box* termékek iránti kereslet növekedését és a már említett logisztikai kapacitásokat, jelentős új mennyiséggel jelennének meg a piacon.

Az OIV az elmúlt hónapokban jelentős munkát végzett a szőlőtermesztés környezetvédelmi vonatkozásai terén, ideértve a szándioxid-emissziót és a vízhasználat kérdését is. Castellucci főigazgató szerint tavaszra elkészülhet az a nyers dokumentum, ami már megfogalmazza

azokat a technológiai ajánlásokat, amikkel a szőlészet környezetterhelése semleges szinten tartható. A feladat korántsem egyszerű, mivel hihetetlenül sokféle termelési körzet nagyon eltérő adatait kell közös nevezőre hozni. Szeretnék a munkát olyan szintre hozni az elkövetkezendő hónapokban, hogy az OIV június elején Bukarestben tartandó közgyűlésén a dokumentumot akár el is lehessen fogadni – szimbolikus jelentősége lenne annak, ha erre Ciolos biztos részvétele mellett kerülhetne sor – mondta Federico Castellucci.

Somogyi Norbert, Párizs